ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlásené: 15.06.1988 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

99

ZÁKON

z 15. júna 1988,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon o hospodárskej arbitráži

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 121/1962 Zb. o hospodárskej arbitráži v znení neskorších predpisov sa mení a dopĺňa takto:

1. § 1 písm. a) znie:

   „a) prejednáva a rozhoduje hospodárske spory medzi socialistickými organizáciami, organizačnými jednotkami alebo orgánmi socialistických organizácií, pokiaľ sú oprávnené vystupovať v hospodárskych vzťahoch vo svojom mene, ako aj medzi ostatnými účastníkmi hospodárskych záväzkových vzťahov[1]) (ďalej len „organizácie"),

   2. § 1 písm. d) znie:

   d) upozorňuje socialistické organizácie a orgány hospodárskeho riadenia na závady v ich činnosti, prípadne navrhuje opatrenia na odstránenie týchto závad,".

3. § 1 sa dopĺňa ustanovením písmena g), ktoré znie:

   „g) v prípadoch a za podmienok ustanovených osobitným predpisom rozhoduje o neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia,".

4. § 1 sa dopĺňa ustanovením písmena h), ktoré znie:

   „h) zisťuje v závažných prípadoch, či sa jej rozhodnutia splnili, a pôsobí, prípadne robí opatrenia na ich splnenie.".

5. V § 2 ods. 1 sa za písmeno d) vkladajú nové ustanovenia písmen e) a f), ktoré znejú:

   „e) spory o zdržanie sa protiprávneho konania a spory o odstránenie protiprávneho stavu,

   f) spory o vydanie veci,".
   Doterajší text písmena e) sa označuje písmenom g).

6. V § 2 sa vypúšťa odsek 4.

7. § 2a ods. 1 znie:

   „(1) Hospodárska arbitráž prejednáva a rozhoduje aj hospodárske spory o náhradu škody a o náhradu majetkovej ujmy medzi organizáciami a orgánmi hospodárskeho riadenia[2]) v prípadoch a za podmienok ustanovených osobitným predpisom.

8. § 4 znie:

„§ 4

(1) Pri svojej činnosti sa hospodárska arbitráž spravuje právnymi predpismi a zásadami hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky. Presadzuje celospoločenské hospodárske záujmy proti úzkym miestnym, podnikovým, prípadne rezortným záujmom. Dbá o upevňovanie štátnej, predovšetkým plánovacej, zmluvnej a finančnej disciplíny, najmä o zabezpečovanie a plnenie úloh určených štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva; pritom sú organizácie, prípadne príslušné orgány hospodárskeho riadenia povinné poskytnúť jej potrebnú súčinnosť.

(2) Ak hospodárska arbitráž pri plnení svojich úloh zistí, že opatrenia vykonávané organizáciami alebo orgánmi hospodárskeho riadenia, týkajúce sa hospodárskych vzťahov medzi socialistickými organizáciami, sú v rozpore s právnymi predpismi alebo so zásadami hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky alebo s úlohami štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva, je povinná na taký rozpor bez meškania tieto orgány a organizácie upozorniť a požadovať nápravu (§ 45), pokiaľ neurobí iné opatrenie (§ 46d).“.

9. § 10 ods. 2 písm. a) znie:

„a) rozhoduje o zmene rozhodnutí orgánov hospodárskej arbitráže alebo o zrušení týchto rozhodnutí a o prikázaní sporu na nové prejednanie v prípadoch uvedených v § 42, o zmene rozhodnutí o uložení hospodárskej pokuty v prípadoch uvedených v § 46b a o zmene rozhodnutí o neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia v prípadoch uvedených v § 46d,“.

10. § 13 ods. 1 písm. d) znie:

„d) spory uvedené v § 2a medzi organizáciami a federálnymi ministerstvami alebo inými federálnymi ústrednými orgánmi, alebo ak ide spory súvisiace so zaistením obrany a bezpečnosti štátu alebo s dodávkami v odbore štátnych hmotných rezerv.“.

11. § 13 ods. 2 písm. a) znie:

„a) ak návrh na uloženie hospodárskej pokuty smeruje proti organizácii v pôsobnosti federácie alebo proti niekoľkým organizáciám, z ktorých aspoň jedna je v pôsobnosti federácie,“.

12. § 13 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Štátna arbitráž Československej socialistickej republiky rozhoduje o neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia,

a) ak návrh na vyslovenie neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia smeruje proti federálnemu ministerstvu alebo inému federálnemu ústrednému orgánu,

b) ak návrh na vyslovenie neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia súvisí so zaistením obrany a bezpečnosti štátu alebo s dodávkami v odbore štátnych hmotných rezerv.“.

13. § 13a ods. 1 písm. b) znie:

„b) spory uvedené v § 2a medzi organizáciami a ministerstvami alebo inými ústrednými orgánmi Českej socialistickej republiky alebo Slovenskej socialistickej republiky alebo medzi organizáciami a krajskými národnými výbormi.“.

14. V § 13a ods. 2 sa za slová „hospodárskych pokút“ vkladajú slová „a o neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia“.

15. § 13a ods. 3 znie:

„(3) Miestna príslušnosť Štátnej arbitráže Českej socialistickej republiky alebo Štátnej arbitráže Slovenskej socialistickej republiky sa spravuje sídlom orgánu, prípadne organizácie, proti ktorej smeruje arbitrážna žiadosť, prípadne proti ktorej sa začalo konanie z vlastného

podnetu, alebo sídlom organizácie, proti ktorej smeruje návrh na uloženie hospodárskej pokuty, alebo sídlom orgánu hospodárskeho riadenia, proti ktorému smeruje návrh na vyslovenie neplatnosti jeho opatrenia; ak takých orgánov alebo organizácií je viacej, spravuje sa príslušnosť sídlom ktorejkoľvek z nich.“.

16. V § 22 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Nesprávnosť v označení organizácie, ktorá arbitrážnu žiadosť podala, alebo organizácie, proti ktorej žiadosť smeruje, opraví hospodárska arbitráž na návrh organizácie alebo z vlastného podnetu, ak je inak zrejmé, o ktorú organizáciu ide.“.

17. V § 22 sa doterajší odsek 2 označuje ako odsek 3 a za slová „v určenej lehote“ sa vkladajú slová „alebo ak hospodárska arbitráž opraví nesprávnosť v označení organizácie“.

18. V § 26 sa vypúšťa odsek 2; zároveň sa zrušuje číslovanie odsekov.

19. § 27 včítane nadpisu znie:

„§ 27
Schválenie dohody organizácií

Konanie možno skončiť dohodou organizácií, schválenou hospodárskou arbitrážou. Hospodárska arbitráž dohodu schváli, ak nie je v rozpore s právnymi predpismi alebo zásadami hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky. Schválená dohoda má právne účinky rozhodnutia.“.

20. Doterajší text § 28 sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa odsekom 2, ktorý znie:

"(2) Ak organizácia vezme arbitrážnu žiadosť späť, vydá hospodárska arbitráž rozhodnutie o zastavení konania, pokiaľ späťvzatie arbitrážnej žiadosti nie je v rozpore s právnymi predpismi alebo zásadami hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky. Keby späťvzatie arbitrážnej žiadosti bolo v rozpore s právnymi predpismi alebo so zásadami hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky, hospodárska arbitráž v konaní pokračuje.".

21. V § 29 ods. 1 sa za slová „svojvoľne preťahuje,“ vkladajú slová „alebo ktorá nesplnila v určenej lehote povinnosť podľa § 40a ods. 2.“.

22. V § 30 ods. 1 sa vypúšťajú druhá, tretia a štvrtá veta.

23. § 31a sa vypúšťa.

24. V § 32 ods. 1 sa v druhej vete za slová „Štátna arbitráž Slovenskej socialistickej republiky,“ vkladajú slová „spory uvedené v § 2a,“.

25. V § 32 ods. 6 sa vypúšťa slovo „môže“ a slová „zrušiť a spor prikázať“ sa nahrádzajú slovami „zruší a prikáže spor“.

26. V § 38 ods. 1 sa v prvej vete za slová „do 50 000 Kčs“ vkladá text oddelený čiarkami „ak nejde o spor uvedený v § 2a,“.

27. Za § 40 sa vkladá § 40a, ktorý znie:

„§ 40a

(1) V závažných prípadoch zisťuje orgán hospodárskej arbitráže, ktorý bol príslušný pre rozhodnutie sporu, buď z vlastného podnetu, alebo na základe podnetu Štátnej arbitráže Českej socialistickej republiky, Štátnej arbitráže Slovenskej socialistickej republiky alebo Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky, či sa rozhodnutie splnilo.

(2) Organizácie označené v rozhodnutí ako strany hospodárskeho sporu sú povinné na výzvu orgánu hospodárskej arbitráže, obsiahnutú v rozhodnutí alebo samostatne uskutočnenú, v určenej lehote oznámiť, či sa rozhodnutie splnilo; podľa okolností prípadu

sú povinné k tomuto oznámeniu predložiť aj príslušný doklad a poskytnúť ďalšiu požadovanú súčinnosť.“.

28. § 41 ods. 1 a 2 znejú:

„(1) Ak sa rozhodnutím krajskej štátnej arbitráže porušili právne predpisy alebo zásady hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky, príslušná Štátna arbitráž Českej socialistickej republiky alebo Štátna arbitráž Slovenskej socialistickej republiky na návrh rozhodnutie zmení alebo zruší a prikáže spor na nové prejednanie alebo urobí iné opatrenie. Z vlastného podnetu môže príslušná Štátna arbitráž Českej socialistickej republiky alebo Štátna arbitráž Slovenskej socialistickej republiky tak urobiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia; ak sú pre to mimoriadne naliehavé dôvody, môže tak urobiť aj po tejto lehote, najneskôr však do dvoch rokov od právoplatnosti rozhodnutia.

(2) Príslušná Štátna arbitráž Českej socialistickej republiky alebo Štátna arbitráž Slovenskej socialistickej republiky na návrh preskúma rozhodnutie krajskej štátnej arbitráže aj vtedy, keď sa po vydaní rozhodnutia zistili nové skutočnosti, ktoré stranám sporu nemohli byť známe v čase jeho vydania, majú však podstatný význam pre rozhodnutie a so zreteľom na ne je rozhodnutie v rozpore s právnymi predpismi alebo zásadami hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky. Na základe takých nových skutočností môže príslušná Štátna arbitráž Českej socialistickej republiky alebo Štátna arbitráž Slovenskej socialistickej republiky preskúmať rozhodnutie krajskej štátnej arbitráže z vlastného podnetu.“.

29. V § 41 ods. 3 sa vypúšťa slovo „môže“ a slovo „urobiť“ sa nahrádza slovom „urobí“.

30. V § 41 ods. 5 sa za štvrtú vetu vkladá táto veta: „Návrh na preskúmanie rozhodnutia v sporoch uvedených v § 2a má odkladný účinok.“.

31. V § 42 ods. 1 sa na konci pripája táto veta: „Návrh predkladá Prezídiu Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky príslušný orgán hospodárskeho riadenia alebo niektorý z členov prezídia.“.

32. § 42 ods. 2 znie:

„(2) Prezídium Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky z dôvodov uvedených v § 41 ods. 1 a 2 zmení alebo zruší rozhodnutie v sporoch uvedených v § 13 a prikáže spor na nové prejednanie alebo urobí iné opatrenie. Návrh predkladá organizácia alebo orgán, ktorý je stranou v spore; ustanovenie § 41 ods. 5 platí obdobne. Prezídium Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky môže rozhodnutie preskúmať aj na návrh niektorého z členov prezídia, najneskôr však do dvoch rokov od právoplatnosti rozhodnutia.“.

33. V § 44a ods. 2 sa v zátvorkách „§ 30 ods. 1“ nahrádza „§ 27“.

34. § 45 ods. 1 znie:

„(1) Hospodárska arbitráž je povinná upozorňovať príslušných vedúcich pracovníkov socialistických organizácií a orgánov hospodárskeho riadenia na podstatné závady v činnosti socialistických organizácií a orgánov hospodárskeho riadenia, ktoré vyšli najavo pri výkone arbitrážnej činnosti (signalizácia).“.

35. V § 45 ods. 2 sa v druhej vete za slová "Ak ... nevyhovie" vkladajú slová "vedúci pracovník socialistickej organizácie" a slová "svojmu nadriadenému orgánu" sa nahrádzajú slovami "príslušnému orgánu hospodárskeho riadenia".

36. V § 45 sa vypúšťa odsek 3.

37. V § 46a ods. 2 sa slová „uloží odvod sumy,“ nahrádzajú slovami „môže uložiť odvod až do výšky sumy,“.

38. § 46a ods. 3 znie:

„(3) Konanie o odvode penále začína hospodárska arbitráž na návrh príslušného orgánu urobený na základe jeho kontrolnej alebo revíznej činnosti. Návrh musí obsahovať

a) označenie organizácií, ktorým sa má odvod uložiť,

b) skutočnosti, ktoré odôvodňujú uloženie odvodu, najmä deň vzniku a zániku práva na penále,

c) výšku penále, ktoré sa malo zaplatiť.“.

39. V § 46b ods. 2 sa vypúšťajú slová „cenových úradov republík“ a slová „na základe vyšetrení urobených v arbitrážnom konaní orgánmi hospodárskej arbitráže“; slová „ministerstiev financií republík“ sa nahrádzajú slovami „Ministerstva financií, cien a miezd Českej socialistickej republiky, Ministerstva financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky“; slová „výborov ľudovej kontroly republík“ sa nahrádzajú slovami „Výboru ľudovej kontroly Českej socialistickej republiky, Výboru ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky“.

40. V § 46b ods. 3 sa slová „alebo orgánu, proti ktorému“ nahrádzajú slovami „proti ktorej“.

41. § 46b ods. 4 druhá veta znie: „Rovnopis návrhu musí súčasne zaslať organizácii, proti ktorej návrh smeruje.“.

42. § 46b ods. 5 znie:

„(5) Organizácia, proti ktorej návrh smeruje, je povinná do 15 dní po tom, čo dostala rovnopis návrhu, zaslať hospodárskej arbitráži a navrhovateľovi vyjadrenie k návrhu na uloženie hospodárskej pokuty.“.

43. V § 46b ods. 6 sa na konci pripája táto veta: „V konaní začatom z vlastného podnetu sa postupuje obdobne.“.

44. § 46b ods. 7 znie:

„(7) Na pojednávaní o návrhu na uloženie hospodárskej pokuty sú povinní zúčastniť sa vedúci pracovníci organizácie, proti ktorej sa konanie začalo, a poverený zástupca navrhovateľa.".

45. V § 46b ods. 8 sa v prvej a druhej vete vypúšťajú slová „alebo orgánu hospodárskeho riadenia".

46. V § 46b ods. 9 sa druhá veta nahrádza textom, ktorý znie: „Návrh na toto opatrenie môže predložiť prezídiu navrhovateľ alebo organizácia, ktorej sa pokuta uložila, do 15 dní od doručenia rozhodnutia; včas podaný návrh má odkladný účinok. Po uplynutí tejto lehoty môže návrh na opatrenie prezídia podať niektorý z členov prezídia, najneskôr však do dvoch rokov od právoplatnosti rozhodnutia.".

47. V § 46c ods. 1 sa vypúšťajú slová „alebo orgánom" a „a orgánom".

48. V § 46c ods. 2 v prvej vete sa vypúšťajú slová „alebo orgán".

49. § 46d včítane nadpisu znie:

„§ 46d
Konanie o neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia

(1) Hospodárska arbitráž vysloví neplatnosť opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia, ak zistí, že sú pre to splnené podmienky ustanovené osobitným predpisom.[3])

(2) Konanie o neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia začína hospodárska arbitráž na návrh organizácie alebo z vlastného podnetu. Návrh na začatie konania môže organizácia podať najneskôr do troch mesiacov odo dňa, keď opatrenie nadobudlo účinnosť. Z vlastného podnetu začne hospodárska arbitráž konanie aj po tejto lehote, ak je na vyslovení neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia naliehavý spoločenský záujem, najdlhšie však do dvoch rokov odo dňa, keď opatrenie nadobudlo účinnosť.

(3) Návrh na začatie konania o neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia musí obsahovať označenie orgánu hospodárskeho riadenia, proti ktorému návrh na vyslovenie neplatnosti opatrenia smeruje, označenie opatrenia, ktorého neplatnosť má hospodárska arbitráž vysloviť, skutočnosti a dôkazy, ktorými organizácia návrh na vyslovenie neplatnosti opatrenia odôvodňuje.

(4) Rovnopis návrhu na začatie konania o neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia musí organizácia súčasne zaslať orgánu hospodárskeho riadenia, proti ktorému návrh na začatie konania smeruje.

(5) Orgán hospodárskeho riadenia, proti ktorému návrh na začatie konania o neplatnosti jeho opatrenia smeruje, je povinný do 15 dní po tom, čo dostal rovnopis návrhu, zaslať hospodárskej arbitráži a organizácii, ktorá návrh na začatie konania podala, vyjadrenie k návrhu. Vo vyjadrení sa musí uviesť najmä stanovisko k návrhu a označenie skutočností a dôkazov, na ktoré sa orgán hospodárskeho riadenia odvoláva.

(6) O návrhu na vyslovenie neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia rozhodujú vždy traja arbitri, z ktorých jeden predsedá. Týchto arbitrov a predsedajúceho určí príslušný hlavný arbiter. Ak opatrenie, ktorého neplatnosť má hospodárska arbitráž vysloviť, súvisí so zaistením obrany a bezpečnosti štátu alebo s dodávkami v odbore štátnych hmotných rezerv, je jedným z arbitrov náčelník vojenskej zložky Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky alebo jeho zástupca. V konaní začatom z vlastného podnetu sa postupuje obdobne.

(7) Na pojednávaní o návrhu na vyslovenie neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia sú povinní zúčastniť sa poverení pracovníci orgánu hospodárskeho riadenia a vedúci pracovníci organizácie, ktorá návrh na začatie konania podala.

(8) Rozhodnutie o neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia môže zmeniť len prezídium Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky. Návrh na toto opatrenie môže prezídiu predložiť organizácia, ktorá návrh na začatie konania o neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia podala, alebo orgán hospodárskeho riadenia, o opatrení ktorého sa rozhodlo, do 15 dní od doručenia rozhodnutia; včas podaný návrh má odkladný účinok. Po uplynutí tejto lehoty môže návrh na opatrenie prezídia podať niektorý z členov prezídia, najneskôr však do dvoch rokov od právoplatnosti rozhodnutia.

50. Doterajší § 46d sa označuje ako § 46e a znie:

„§ 46e

Pre konanie o odvode penále do štátneho rozpočtu, o uložení hospodárskej pokuty a o neplatnosti opatrenia orgánu hospodárskeho riadenia primerane platia ustanovenia tretej časti. Za konanie o odvode penále do štátneho rozpočtu a o uložení hospodárskej pokuty sa arbitrážne poplatky neplatia.“.

51. Za § 47a sa vkladá § 47b, ktorý znie:

„§ 47b

Úprava miestnej príslušnosti hospodárskej arbitráže platná pre odštepné závody sa vzťahuje aj na vnútorné organizačné jednotky štátnych podnikov, ktoré vystupujú v právnych vzťahoch v mene štátneho podniku.[4])

Čl.II

Predsedníctvo Federálneho zhromaždenia sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov vyhlásilo úplné znenie zákona č. 121/1962 Zb. o hospodárskej arbitráži, ako vyplýva z neskorších predpisov.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júlom 1988.

Husák v. r.

Indra v. r.

Štrougal v. r.

1) § 17 ods. 2 a § 113 Hospodárskeho zákonníka.

2) § 26a Hospodárskeho zákonníka. Článok III bod 1 zákona č. 98/1988 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa Hospodársky zákonník.

3) § 26c Hospodárskeho zákonníka.

4) § 5 ods. 3 zákona č. 88/1988 Zb. o štátnom podniku.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.